

Експертний висновок
до законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо вдосконалення питань організації корпоративного
управління в банках та інших питань функціонування банківської
системи»
згідно з статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи» (реєстр. № 4367 від 12.11.2020), внесений народними депутатами України Гетманцевим Д.О. та ін.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом передбачається вдосконалити регулювання діяльності банків та банківських груп, усунути накопичені проблемні питання, виявлені під час наглядової та регуляторної діяльності Національного банку, а також привести законодавство України до стандартів ЄС стосовно організації корпоративного управління та системи ризик-менеджменту в банках.

Так, законопроектом передбачається упорядкувати та оптимізувати норми щодо набуття істотної участі в банках, а також наділити Національний банк необхідними інструментами впливу в цій сфері (право вимагати відчуження корпоративних прав у певних випадках, удосконалення механізму тимчасового позбавлення права голосу).

Також законопроектом удосконалюються положення Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо пов'язаних з банком осіб – зміни спрямовані на зменшення можливостей для маніпуляцій з боку банків та збільшення контролю з боку Національного банку з метою забезпечення повноти розкриття банками інформації щодо пов'язаних з ним осіб.

Разом з тим, законопроектом вноситься низка змін до Закону України «Про Національний банк України», що направлені на створення правових умов для виконання Національним банком своїх конституційних завдань як центральним банком держави, що має суттєвий вплив на фінансову стабільність у державі, а також з метою приведення окремих положень зазначеного Закону у відповідність із європейською практикою та взятими зобов'язаннями перед Міжнародним валютним фондом.

Водночас слід зазначити, що підпунктом «а» пункту 3 частини 4 розділу I законопроекту пропонується виключну компетенцію вищого органу доповнити повноваженнями щодо визначення порядку списання проблемних активів державного банку за рахунок сформованих резервів.

При цьому, на сьогодні Урядом прийнято постанову від 15.04.2020 № 281 «Про затвердження критеріїв та умов визначення банками, в яких державі

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000009E0E2F0014838300](#)

Підписувач [Драганчук Юрій Олегович](#)

Дійсний з [24.04.2020 13:01:11](#) по [24.04.2022 13:01:11](#)

Міністерство фінансів України

14020-04-3/37373 від 04.12.2020

належить 75 і більше відсотків статутного капіталу, заходів з управління проблемними активами», якої визначено основні принципи щодо ефективного управління проблемними активами банками державного сектору.

Також державні банки у своїй діяльності щодо управління проблемними активами керуються нормативно-правовими актами Національного банку, зокрема, Положенням про організацію процесу управління проблемними активами в банках України, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 18.07.2019 № 97, та Положенням про визначення критеріїв для списання знецінених фінансових активів банків України за рахунок оціночних резервів під очікувані кредитні збитки, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 13.04.2020 № 49.

Враховуючи зазначене, з метою недопущення порушення законодавчо закладених принципів корпоративного управління в державних банках пропонуємо абзац другий підпункту «а» пункту 3 частини 4 розділу I виключити.

Також слід зазначити, що статтею 7 Закону передбачено, що повноваження члена наглядової ради державного банку можуть бути припинені достроково, зокрема, з таких підстав як невиконання стратегії та/або бізнес-плану розвитку державного банку, що підтверджується результатами щорічного оцінювання, яке проводиться в порядку, визначеному вищим органом. Натомість, Законом до повноважень вищого органу не віднесено питання щодо затвердження порядку щорічного оцінювання виконання стратегії та/або бізнес-плану розвитку державного банку.

Враховуючи зазначене, з метою узгодження норм статті 7 Закону між собою пропонуємо підпункт «а» пункту 3 частини 4 розділу I законопроекту викласти в наступній редакції:

«а) частину сьому доповнити новим пунктом 24 такого змісту:

«24) затвердження порядку щорічного оцінювання наглядової ради виконання стратегії та/або бізнес-плану розвитку державного банку».

Підпунктом «з» пункту 3 частини 4 розділу I законопроекту пропонується визначити строк повноважень голови та членів правління державного банку, який не може перевищувати п'яти років із правом призначення на новий строк за результатами конкурсного відбору.

Разом з тим слід зазначити, що статтею 40 Закону не передбачено строків повноважень правління банків України.

При цьому призначення та звільнення голови та членів правління банку належить до компетенції наглядової ради банку.

Враховуючи зазначене пропонуємо останнє речення підпункту «з» пункту 3 частини 4 розділу I законопроекту виключити.

Водночас слід зазначити, що підпунктом «в» пункту 35 частини 4 розділу I законопроекту суб'єктом законодавчої ініціативи запропоновані зміни до статті 46 «Обов'язки щодо інформування Національного банку України» Закону України «Про банки і банківську діяльність» у частині щодо зобов'язань Ради банку інформувати протягом трьох робочих днів з моменту виявлення про конфлікт(и) інтересів у банку Національний банк України.

При цьому необхідно зауважити що відповідно до частини другої статті 28 Закону України «Про запобігання корупції» у разі виникнення конфлікту інтересів, особа зобов'язана повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника, або в колегіальному органі – Національне агентство з питань запобігання корупції чи інший визначений законом орган або колегіальний орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, відповідно.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не має прямого впливу на доходну чи видаткову частину Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків з державного бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не впливає на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді та не потребує внесення до нього змін.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект узгоджується із законами, що регулюють бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект може бути підтриманий за умови його доопрацювання.

**Заступник Міністра фінансів України
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК